

професійним судженням та напрацюваннями провідних учених в галузі обліку криптовалют.

Інформаційні джерела

1. Правдюк Н.Л., Правдюк М.В. Криптовалюта як об'єкт бухгалтерського обліку: проблеми визнання. Економіка, фінанси: актуальні питання науки і практики. 2023. № 2 (64). С. 29-44. DOI: 10.37128/2411-4413-2023-2-2
2. Про віртуальні активи: Закон України від 17.02.2022 № 2074-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2074-20#Text> (дата звернення 27.10.2024).
3. Новий стейблкоїн номінований українською гривнею UAHg. URL: https://blog.geo-pay.net/ua/about_uahg.

УДК 657.153

М.О. Євдокімова, канд. екон. наук, доц. (ДБТУ, Харків)

С.В. Марченко, здоб. ОС (ДБТУ, Харків)

АСПЕКТИ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

У процесі розвитку діяльності підприємства важливу роль відіграє політика управління його фінансовими ресурсами. Повернення дебіторами своїх боргів у неповному обсязі, несвоєчасне здійснення платежів, виникнення сумнівних та формування безнадійних боргів за дебіторською заборгованістю знижують конкурентоспроможність підприємств. На діяльність підприємства дебіторська заборгованість здійснює негативний вплив такими факторами: вилучення кошти з обороту підприємства, використання додаткових витрат на управління дебіторською заборгованістю; ризик неповернення коштів, отримання збитків та зменшення прибутку. Особливої уваги набуває політика управління дебіторською заборгованістю підприємства. До основних складових процесу управління дебіторською заборгованістю можна віднести [1]: формування комісії з управління дебіторською заборгованістю; постійний аналіз стану та динаміки рівня дебіторської заборгованості; детальний аналіз складових дебіторської заборгованості підприємства; розроблення детального плану управління дебіторською заборгованістю; вибір ефективних форм і методів управління дебіторською заборгованістю; пошук ефективних способів рефінансування дебіторської заборгованості підприємства; розроблення ефективної системи контролю дебіторської заборгованості.

Очікувані наслідки розробленої ефективної системи управління дебіторською заборгованістю підприємств мають бути наступні положення: забезпечення безперебійної діяльності підприємства; зменшення обсягу «вільних поточних активів»; збільшення швидкості обертання оборотних коштів підприємства, підвищення рівня забезпеченості його ліквідними активами, стабілізація фінансового стану підприємства.

Виникнення дебіторської заборгованості на підприємстві пов'язано саме із системою розрахунків. При безготівковій формі розрахунків часто виникає розрив у часі між продажем продукції та розрахунками за них. Вагомою причиною виникнення дебіторської заборгованості на підприємствах є низька платоспроможність покупців. До інших чинників виникнення дебіторської заборгованості можна віднести також недосконалу систему організації бухгалтерського обліку та використання незручних для підприємств форм розрахунків.

Для забезпечення ефективного функціонування підприємства запропоновано загальну модель управління дебіторською заборгованістю, яка складається з трьох етапів:

- перший етап передбачає створення відповідної комісії, яка здійснюватиме глибокий аналіз стану, структури та динаміки дебіторської і кредиторської заборгованості у попередньому та поточному періодах.

- другий етап передбачає управління формуванням дебіторської заборгованості, що включає розрахунок прогнозного значення обсягу реалізованої продукції і на основі цього визначити максимально допустимий рівень дебіторської заборгованості на підприємстві; розробка системи принципів кредитування, що враховуватимуть рівень кредитоспроможності клієнтів підприємства; визначення найменш ризикових форм розрахунків за товарний кредит.

- третій етап передбачає детальний аналіз складу і структури простроченої дебіторської заборгованості; запровадження найбільш вигідних форм рефінансування дебіторської заборгованості; вдосконалення системи контролю за погашенням дебіторської заборгованості [2].

Отже, модель управління дебіторською заборгованістю включає такі елементи: статичний аналіз фінансової інформації про дебіторську заборгованість підприємства, інтерпретація основних фінансових показників використані для такого аналізу; динамічний аналіз та оцінка тенденцій розвитку ситуації с погашення дебіторської заборгованості контрагентів; обґрунтування оптимального періоду надання відстрочення оплати рахунків клієнтами; рефінансування дебіторської заборгованості підприємства з використанням вексельного обліку, факторингу; контроль простроченої дебіторської заборгованості і запобігання утворенню безнадійної дебіторської заборгованості.

Завдяки впровадженню зазначеної моделі управління дебіторською заборгованістю підприємство отримає збільшення обсягів реалізованої продукції; забезпечення безперебійної діяльності підприємства; підвищення рівня обіговості оборотних активів підприємства; зменшення питомої ваги вільних поточних активів у загальній їх сукупності та зменшення обсягу витрат на їх утримання; підвищення рівня забезпеченості підприємства ліквідними активами; покращення показників фінансової стійкості підприємства; розширення ринкових позицій; підвищення рівня фінансової безпеки; покращення показників прибутковості підприємства; отримання коштів від погашення дебіторської заборгованості і спрямування їх на технологічне

оновлення підприємства.

Ефективне управління дебіторською заборгованістю являє собою цілісним процесом, що базується на концепції ефективного управління капіталом підприємства. Врахування зазначених чинників виникнення дебіторської заборгованості, моделі управління нею дозволить покращити фінансові показники діяльності підприємства та суттєво зменшити число збиткових вітчизняних підприємств.

Інформаційні джерела

1. Лисенко І. В. Управління дебіторською заборгованістю підприємства в контексті її обліково-аналітичного забезпечення / *Економіка і держава*. 2020. № 4. С. 12-18.

2. Лацік І., Віблій П., Коць О. Особливості управління дебіторською заборгованістю підприємства / *Галицький економічний вісник*. № 1 (74) 2022. С. 68-75.

УДК 368

О.В. Жилякова, канд. екон. наук, доц. (*ДБТУ, Харків*)

СУЧАСНИЙ СТРАХОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ В УМОВАХ ЗМІН

Значимою подією для фінансової системи України стало затвердження нової Стратегії розвитку фінансового сектору України до 2030 року, сфокусовану на спротив російській агресії та відновленні країни. Стратегія погоджена Радою з фінансової стабільності 19 липня 2023 року та замінила довоєнну Стратегію розвитку фінансового сектору України до 2025 року, враховуючи поточний стан фінансового сектору та виклики війни.

Візією цієї стратегії стало формування стійкого, ефективного, конкурентоспроможного, інтегрованого у міжнародний простір фінансового сектору України, здатного протистояти викликам, розвиватися та сприяти відновленню економіки України. Досягнення візії фінансового сектору України окреслено в місії, яка полягає у регулюванні фінансового сектору забезпеченні акумулювання, розподілу й обігу фінансових ресурсів на засадах фінансової стабільності та інклюзії, кібербезпеки та поширення новітніх технологій для сприяння відновленню економіки України та підтримки добробуту громадян. Серед стратегічних цілей зазначено макроекономічну стабільність, фінансову стабільність, робота фінансової системи на відновлення країни, надання сучасних фінансових послуг та інституційна спроможність регуляторів та ФГВФО.

Страховий ринок, як частина фінансового ринку, знаходиться під впливом негативних факторів, пов'язаних з війною та її наслідками та, як учасник небанківського фінансового сектору країни, активно задіяний у досягненні стратегічних ініціатив та цілей Стратегії розвитку фінансового сектору України. Вплив дестабілізуючих факторів відбиває зниження основних показників функціонування страхового ринку України починаючи з 2022 року.